

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Aleny Pavlíčkové ve věci

žalobce:

██████████, IČO ██████████
se sídlem ██████████
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo dopravy
se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2017, č. j. 31/2017-190-TAXI/3,
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje:

žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 2. 9. 2016, č. j. MHMP 1490245/2016, sp. zn. S-MHMP 1049580/2016 ODA-TAX (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z porušení § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění do 3. 10. 2017 (dále jen „zákon o silniční dopravě“), tím, že dne 16. 2. 2016 od 18:32 do 18:52 hod., na trase Náměstí Míru 109/18, Praha 2 - Domyňo Restaurant, ul. Novodvorská 1010/14, Praha 4, provozoval taxislužbu vozidlem tovární značky Hyundai IX35, SPZ: X, které nebylo zapsáno v evidenci vozidel taxislužby. Tímto jednáním byla naplněna skutková podstata správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě, za což byla žalobci uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že jediným, přitom nezákonně získaným, důkazem údajně svědčícím o tom, že žalobce měl poskytnout dvěma cestujícím přepravu v rozporu se zákonem o silniční dopravě, je exekutorský zápis ze dne 16. 2. 2016, č. 067 EZ 016/16 (dále jen „předmětný zápis“), sepsaný koncipientkou exekutorského úřadu, na němž jsou postavena rozhodnutí správních orgánů. Předmětný zápis však zachycuje projev třetí osoby (řidiče) pořízený bez jeho vědomí, protože je jako důkaz nepřípustný a nezákonný, jelikož mj. účelově obchází institut svědecké výpovědi. Řidič při přepravě nevěděl, že jeho projev je zachycován v exekutorském zápisu. Zachycovat projevy druhých osob bez jejich vědomí je možné pouze na základě předchozího povolení soudu. Navíc z předmětného zápisu ani nevyplývá, že by snad řidič poskytoval cokoliv víc než jednorázovou spolujízdu. Opačný závěr nelze dovozovat ze zprostředkovaného zachycení údajného projevu řidiče. V exekutorském zápisu je vždy zachyceno pouze to, co slyšel a vnímal příslušný zapisovatel.
3. K uvedenému žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2009, č. j. 1 Afs 60/2009-119, cit. *„utajeným pořízením audiovizuálního záznamu uvnitř vozidla taxikáře veřejná moc prima facie zasahuje do práva na respektování soukromého života taxikáře ve smyslu čl. 8 Úmluvy [o ochraně lidských práv a základních svobod]. (...) V českém právním řádu neexistuje žádný právní základ pro utajené pořizování audiovizuálních nahrávek orgány veřejné moci pro účely správního řízení, pokud tyto zasahují do „soukromého života“ fyzických osob.“*, který se týká utajovaného zachycování projevů taxikáře orgány veřejné moci pro účely správního trestání, avšak jeho závěry se dle žalobce uplatní i v projednávané věci.
4. Dále žalobce namítl, že v předmětném zápisu absentuje uvedení stěžejní skutečnosti, a to sice ztotožnění řidiče. Správní orgány při určení totožnosti řidiče vycházely pouze z přílohy exekutorského zápisu, konkrétně z faktury číslo BWHSZUNI-03-2016-0000218. Žalobce po celé správní řízení výslovně sporoval, že by dopravu dle předmětného zápisu poskytl a že by vystavil zmíněnou fakturu, též mu není známo, kdo ji vystavil. Nadto tuto fakturu cestujícímu zasílala osoba odlišná od žalobce.
5. Žalobce též uvedl, že státní instituce jsou nejednotné stran nahlížení na aplikaci Uber, kdy není najisto postavena otázka, zda přeprava uskutečněná prostřednictvím aplikace Uber je taxislužbou, či nikoliv. K tomu odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38, který dovodil, že přeprava poskytnutá prostřednictvím aplikace Uber je sdílenou přepravou (ridesharing) a jako taková není žádným zákonným způsobem omezena (pozn. soudu, citovaný rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136). I pokud by snad bylo prokázáno, že žalobce poskytl předmětnou přepravu, pak vykonání sdílené přepravy

realizované prostřednictvím softwarové aplikace Uber v Praze nebylo v rozhodné době zákonným způsobem omezeno, či jakkoli právně upraveno.

6. Jestliže by ovšem soud dospěl k závěru, že se v daném případě nejedná o sdílenou přepravu, pak by dle žalobce měl věc posoudit optikou smluvní přepravy ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, a nikoli coby klasickou taxislužbu. Softwarová aplikace Uber přitom umožňuje uzavírat smlouvy, které vyhovují nárokům kladeným na smluvní přepravu, včetně její formy, identifikace stran, podpisu (jinými technickými prostředky); tuto smlouvu lze uzavřít smlouvu i ve prospěch třetího (tj. ve prospěch dopravce). Dotčenou písemnou smlouvu pak měli jak žalobce, tak cestující u sebe ve vozidle.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Podotkl, že správní řízení bylo zahájeno v souvislosti s podáním podnětu soukromé osoby ve věci porušování zákona o silniční dopravě řidiči využívajícími aplikaci Uber, která si nechala pořídit exekutorské zápisy o průběhu přeprav.
8. Přílohou předmětného zápisu je fotodokumentace displeje mobilního telefonu dokládající způsob objednání přepravy přes aplikaci Uber, e-mailem zasláná stvrzenka přepravy s údaji o přepravě a faktura přepravy. Exekutor se s podatelem setkal před objednáním přepravy a byl přítomný jejímu objednání přes aplikaci Uber dne 16. 2. 2016 v 17:02 hod. Podateli se zobrazilo jméno Pavel, UberPop a fotografie muže s textem 2SP XXXX Hyundai ix35. V 18:32 hod. dorazilo osobní vozidlo SPZ: X, nebylo označeno žádným speciálním značením. Ve vozidle nebyl viditelný taxametr ani ceník jízdného, na palubní desce byl umístěn pouze držák s mobilním telefonem, na jehož displeji byla vidět spuštěná aplikace Uber. Dále je v předmětném zápisu popsána konverzace podatele s dopravcem ohledně podmínek spolupráce řidičů a společnosti Uber, podmínek přivýdělku, požadavku na držení dokumentů, skládání zkoušek apod. V 18:52 hod. byla přeprava ukončena, stvrzenka podateli přišla e-mailem z adresy [redacted]; byla v ní potvrzena trasa a doba poskytnutí přepravy, údaj o délce a době trvání přepravy a rozpis jízdného. Konečně byla e-mailem doručena faktura na 247 Kč vydaná Rasier Operations B.V. ve jménu: [redacted], [redacted], DIČ: [redacted], IČO: [redacted].
9. Žalovaný zpochybnil aplikovatelnost rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2009, č. j. 1 Afs 60/2009-119, na projednávanou věc, neboť zde se jednalo o pořizování audiovizuálních záznamů kontrolními pracovníky, popř. externími figuranty dopravního úřadu bez vědomí dopravce a řidiče pro účely kontroly dopravního úřadu a následného vedení správního řízení. V nyní posuzovaném případě to však byla soukromá osoba, která požádala nezávislého exekutora, aby osvědčil a zaznamenal skutkový děj, jehož bude svědkem. Dalším rozdílem je, že se nejednalo o audiovizuální záznam komplexně zachycující soukromé projevy řidiče, nýbrž o slovní popis průběhu přepravy.
10. Pokud jde o námitku žalobce, že z předmětného zápisu nevyplývá, že by řidič poskytl cokoli více než jednorázovou spolujízdu, žalovaný konstatoval, že žalobce byl sankcionován výhradně za porušení právních předpisů při této jediné přepravě.
11. Námitku žalobce, že předmětný zápis není přímou výpovědí řidiče, žalovaný nerozporoval, ovšem v daném případě nebyly rozhodnými zachycené projevy řidiče, které nelze ověřit, ale ostatní skutečnosti. Z tohoto důvodu má žalovaný za to, že se nedopustil obcházení institutu svědecké výpovědi. V posuzovaném případě představovala

zaznamenaná tvrzení řidiče spíše určitou ilustraci, které nehrála roli při prokázání protiprávního jednání. Protiprávní jednání bylo prokázáno jednak tím, že vozidlo žalobce nebylo v době přepravy evidováno, a jednak tím, že žalobce tuto přepravu formou taxislužby vůbec poskytl. Nemohlo tak dojít k obcházení institutu svědecké výpovědi.

12. Co se týče ztotožnění řidiče, žalobce tuto námitku uplatnil poprvé až v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, dle žalovaného tedy není pravdou, že ji uplatňoval od počátku. Žalovaný konstatoval, že z fotodokumentace displeje telefonu podatele vyplývá, že přepravu poskytla osoba s křestním jménem Pavel vozidlem registrační značky: 2SP XXXX Hyundai ix35, přičemž přeprava byla následně skutečně poskytnuta vozidlem zn. Hyundai ix35, SPZ: X. To odpovídá křestnímu jménu žalobce i jeho vozidlu, které si posléze nechal zaevidovat jako vozidlo taxislužby. Dále je zde faktura na poskytnutou přepravu, na níž je uvedena podrobná identifikace žalobce. Fakturu sice nevystavil osobně žalobce, jak je u aplikace Uber standardní, byla však vystavena jeho jménem. Z údajů o přepravě je zřejmé, že se faktura vztahuje k poskytnuté přepravě. Pokud tedy aplikace Uber poskytla podateli údaje o dopravci, je nepravděpodobné, že by se tak stalo bez toho, aby u ní byl žalobce zaregistrován a aby se do této aplikace v souvislosti s poskytnutou přepravou přihlásil přes mobilní telefon či jiné zařízení, nepochybně po zadání přihlašovacích údajů. Žalovaný dále uvedl, že přestože je mu z úřední činnosti známo, že přes aplikaci Uber jsou zprostředkovávány přepravy, při nichž je pravidelně porušován zákon o silniční dopravě, nesetkal se u této aplikace s nekalými praktikami v tom smyslu, že by byla cestujícím tajena identita řidičů, nebo že by docházelo k poskytování nepravdivých údajů. Věrohodnost tvrzení žalobce, že tuto dotčenou přepravu neposkytl, je malá, když jej neuplatnil bezprostředně poté, co s ním bylo řízení v dané věci zahájeno, ani neuvedl jakékoli podrobnosti k tomu, kdo tedy měl mít jeho vozidlo a mobilní telefon k dispozici. Žalovaný uzavřel, že k sankcionování žalobce došlo na základě uceleného řetězce vzájemně konzistentních a věrohodných, byť nepřímých důkazů, což je běžně připouštěná praxe i v rámci trestního řízení.
13. Stran právní úpravy nekomerční spolujízdy je stěžejním § 1 odst. 4 zákona o silniční dopravě. Toto ustanovení jednoznačně připouští možnost spolujízdy bez toho, aby se jednalo zákonem regulovanou taxislužbu, avšak za podmínky, že není prováděna za úplatu. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že existují internetové stránky a aplikace zprostředkující skutečnou spolujízdu, to však v žádném případě není případ aplikace Uber, přestože sama sebe takto konstantně prezentuje. O spolujízdu se jedná v případě, že určitá osoba hodlá uskutečnit přepravu a nabídne jiným osobám, zda se nechtějí svézt spolu s ní a přispět jí na náklady. V takovém případě je trasa i čas přepravy určena osobou s vozidlem (lze samozřejmě připustit určité odchylky v trase i čase přepravy dle dohody se spolucestujícím), a přeprava není poskytována za jízdné, nýbrž pouze za určité přispění na část nákladů. Naproti tomu v případě aplikace Uber se přeprava uskutečňuje za úplatu na základě poptávky zákazníka; osoba provádějící přepravu by bez poptávky zákazníka danou trasu v daném čase neabsolvovala, motivací osoby poskytující přepravu je výdělek, a nikoli snaha snížit si náklady na svou vlastní přepravu. Dotčená přeprava přitom byla poskytnuta ve zcela standardní cenové hladině taxislužby, a to plně na základě poptávky zákazníka.
14. Pokud jde o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015-38, žalovaný jej považuje za věcně nesprávný (viz poznámka soudu výše). Dále poukázal na stanovisko generálního advokáta ve věci C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL, řešené Soudním dvorem Evropské unie, jehož obsahem je, že

elektronická platforma Uber, jakkoliv se jedná o novátorský koncept, spadá do oblasti dopravy, takže společnosti Uber může být uložena povinnost opatřit si licence a povolení vyžadované vnitrostátním právem.

Jednání před soudem

15. Při jednání dne 24. 7. 2020 žalobce setrval na žalobě a plně na ni odkázal. Upozornil na změnu zákona o silniční dopravě (dle žalobce k ní došlo v průběhu správního řízení), kdy došlo ke snížení horní sazby u vytýkaného deliktu, pozdější právní úprava je tak pro žalobce příznivější, což měl žalovaný zohlednit a uloženou pokutu snížit. Žalobce proto navrhl buď zrušit napadené rozhodnutí, nebo moderovat výši pokuty.
16. Žalovaný zdůraznil, že ke změně horní sazby za vytýkaný delikt došlo až po právní moci napadeného rozhodnutí, právní úprava se tudíž za probíhajícího správního řízení nezměnila. Pokud jde o posouzení změny trestnosti předmětného deliktu po právní moci napadeného rozhodnutí, žalovaný akcentoval, že pokuta byla uložena spíše při dolní hranici sazby, což platí i při zohlednění nynější úpravy.

Posouzení žaloby soudem

17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Podle § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), *k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*
19. Podle § 1 odst. 4 zákona o silniční dopravě *zákon se nevztahuje na provozování silniční dopravy pro soukromé potřeby fyzické osoby - provozovatele vozidla, členů jeho domácnosti a jiných osob, pokud není prováděna za úplatu.*
20. Podle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě *taxislužba je osobní doprava pro cizí potřeby, kterou se zajišťuje přeprava osob včetně jejich zavazadel vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče a která není linkovou osobní dopravou, mezinárodní kyvadlovou dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou.*
21. Podle § 21 odst. 1 písm. a) zákona o silniční dopravě *dopravce smí provozovat taxislužbu pouze vozidlem, které je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby (dále jen „vozidlo taxislužby“).*
22. Podle § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě *dopravce, který provozuje taxislužbu vozidlem taxislužby, je povinen zajistit, aby při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících,*
 - c) *vozidlo taxislužby bylo viditelně a čitelně označeno*
 1. *střešní svítelnou žluté barvy s nápisem TAXI na její přední a zadní straně a*
 2. *jménem a příjmením, popřípadě obchodní firmou nebo názvem dopravce umístěným na vozidle tak, aby měl cestující možnost seznámit se s tímto údajem před jednáním o přepravě s řidičem taxislužby,*
 - d) *vozidlo taxislužby bylo vybaveno*

1. měřicí sestavou taxametrů splňující požadavky zvláštního právního předpisu^{6a}), jejíž součástí je taxametr, měřicí převodník ujeté vzdálenosti, paměťová jednotka a tiskárna (dále jen „taxametr“),

2. knihou taxametrů a

3. záznamy o přepravě podle písmene h) z právě probíhajícího dne nebo záznamem o přepravě z poslední poskytnuté přepravy, pokud v právě probíhajícím dni nebyla vozidlem taxislužby žádána přeprava uskutečněna,

e) v taxametru byly nastaveny údaje a hodnoty odpovídající skutečnosti,

f) zobrazované údaje z taxametrů byly čitelné a viditelné z místa přepravované osoby,

g) řidič taxislužby řádně obsluhoval taxametr a zajistil zaznamenání skutečného průběhu přepravy,

h) řidič taxislužby ihned po ukončení přepravy pořídil jako výstup z tiskárny taxametrů záznam o přepravě a

i) řidič taxislužby cestujícímu vydal doklad o přepravě pořízený jako výstup z tiskárny taxametrů, pokud o něj cestující požádá.

23. Podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě dopravce je povinen zajistit, aby v den, kdy je vozidlem taxislužby poskytována přeprava na základě předchozí písemné smlouvy, bylo toto vozidlo vybaveno všemi smlouvami, na jejichž základě je přeprava v právě probíhajícím dni prováděna, nebo jejich kopiemi. Smlouva musí obsahovat údaje o přepravovaných osobách, datu a trase přepravy a ceně za přepravu nebo způsob jejího určení a nesmí být uzavřena ve vozidle taxislužby nebo na jiném místě bezprostředně před zahájením přepravy. Při poskytování přepravy vozidlem taxislužby na základě předchozí písemné smlouvy se nepoužije odstavec 3 písm. c) a f); pokud vozidlo taxislužby není v souladu s § 21a odst. 2 písm. b) vybaveno taxametrem, nepoužije se dále odstavec 3 písm. d), e) a g) až i).

24. Podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě dopravní úřad nebo Ministerstvo dopravy při porušení tohoto zákona uloží pokutu až do výše 500 000 Kč dopravci, který v rozporu s § 21 odst. 1 provozuje taxislužbu vozidlem, které není vozidlem taxislužby ani vozidlem cestujícího.

25. Co se týče povahy služby Uber (UberPop), vyjádřil se k ní Ústavní soud v nálezu ze dne 5. 11. 2018, č. j. III. ÚS 4072/17-1. Obecné soudy přitom dospěly k závěru, že tato služba nespĺňuje zákonné podmínky pro provozování taxislužby dle § 21 a násl. zákona o silniční dopravě, ergo se nemůže jednat o taxislužbu. Ústavní soud však tomuto názoru nepřisvědčil a vyslovil, že se soudy musí vypořádat s otázkou, zda z materiálního hlediska činnost Uber B.V. naplňuje definici taxislužby dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě.

26. Shodně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136, cit. „Městský soud tedy neměl ustrnout na konstatování, že žalobce uskutečnil přepravu způsobem, který doposud není regulovaný. Měl posoudit, jestli faktická povaha této přepravy naplňuje či nenaplňuje činnost, kterou současná právní úprava zná, resp. reguluje. Při odpovědi na tuto otázku bylo třeba vycházet z faktické povahy žalobcovy činnosti, o které pravidla fungování aplikace UberPOP ani jejich teoretické uchopení jako sdílené přepravy nic nevypovídají. Podstatná byla konkrétní skutková zjištění týkající se projednávané věci.“.

27. Z posledně citovaného judikátu pak vyšel Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 26. 02. 2019, č. j. 11 A 105/2017-48, a jednoznačně uzavřel, že Uber (UberPop) je taxislužbou dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě (viz též např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2019, č. j. 10 A 158/2017-37), a nejde o sdílenou přepravu (spolujízdu, ridesharing).
28. K závěru, že se jedná o taxislužbu, vede i rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) Evropské unie ze dne 20. 12. 2017, C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL. Ten se sice primárně zabýval povahou zprostředkovatelské služby poskytované společností Uber, činnost samotných řidičů však opakovaně označil za „přepravní služby“. Tuto komplexní službu (zprostředkovatelskou činnost společnosti Uber spolu se samotnými přepravními službami řidičů) pak označil za službu v oblasti dopravy ve smyslu čl. 58 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.
29. Soud tedy považuje námitku žalobce, že není najisto postavena otázka, zde přeprava uskutečněná prostřednictvím aplikace Uber je taxislužbou, či nikoliv, za nedůvodnou, neboť je nepochybné, že taxislužbou je.
30. Argument, že by soud měl věc posoudit optikou smluvní přepravy ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, a nikoli coby klasickou taxislužbu, pak soud považuje za zcela irelevantní. Je pravdou, že § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě obsahuje určité úlevy v povinnostech dopravce – vozidlo nemusí být označeno střešní svítilnou s nápisem taxi a jménem a označením dopravce a nemusí mít viditelný a čitelný taxametr, popř. nemusí být vybaveno taxametrem [což musí dopravce v souladu s § 21a odst. 2 písm. b) zákona o silniční dopravě uvést již v žádosti o zápis vozidla do evidence vozidel taxislužby]. Žalovaný však žalobce netrestal za porušení některé z výše vyjmenovaných povinností, které nemusí plnit dopravce poskytující smluvní přepravu, soud se tak ani nezabýval otázkou, zda se jedná o klasickou taxislužbu, či smluvní přepravu. Námitka žalobce je proto bezpředmětná.
31. Soud se neztotožňuje s přesvědčením žalobce, že exekutorský zápis je utajovaným zachycováním projevu. Již z žalobcem odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2009, č. j. 1 Afs 60/2009-119, jasně plyne, že zachycováním se rozumí záznam technickými prostředky, neboť ty bezprostředně a komplexně zachycují skutečnost ve formě obrazového anebo zvukového záznamu. Naopak v exekutorském zápisu jsou zachyceny skutečnosti tak, jak je osoba jej vyhotovující subjektivně vnímala a jak si je pamatuje. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku zejména zdůraznil, že správní orgány nemají zákonné zmocnění k pořizování audiovizuálních nahrávek pro účely správního řízení, pokud tyto zasahují do „soukromého života“ fyzických osob. Naproti tomu žádný právní předpis nezapovídá, aby soukromá osoba učinila jízdu vozidlem taxislužby (kterou je i Uber), načež v případě, kdy se domnívá, že byl porušen zákon, o tom učinila oznámení příslušným správním orgánům, v němž uvede svůj popis skutkových okolností. Zákon taktéž nevylučuje, aby byl o takové skutečnosti pořízen exekutorský zápis. Jak v podání, tak v exekutorském zápisu se sice jedná o zachycení osobního projevu řidiče taxislužby, nikoli však technickými prostředky. Takové zachycení je nepřímé a není s to zasáhnout do soukromí žalobce. Žalobcův extenzivní výklad zákazu zachycování osobních projevů by totiž ve svém důsledku znamenal, že by nebylo možné vůbec užít svědků a jejich výpovědí, pokud by měli vypovídat o osobních projevech třetích osob, jimž byli přítomni. Možno dodat, že obsah konverzace cestujících s žalobcem není nosným důvodem napadeného a prvostupňového rozhodnutí, zmíněn je toliko okrajově.

Nosným důvodem je provedení samotné přepravy, což rozhodně nelze považovat za projev soukromé povahy.

32. K povaze exekutorského zápisu soud konstatuje, že § 51 správního řádu vylučuje z provedení důkazu pouze ty důkazní prostředky, které byly získány v rozporu se zákonem. Jak však soud uvedl výše, předmětný zápis v rozporu se zákonem získán nebyl. Důkazem může být listina, tedy i exekutorský zápis.
33. Stran ztotožnění řidiče – žalobce, má soud za to, že žalobce pouze zpochybňuje závěry správních orgánů, že přepravu poskytl žalobce či osoba na něj jakkoli navázaná, aniž by však přdestřel jakékoli své alternativní skutkové tvrzení, tj. zda kupříkladu vozidlo v inkriminované době mohla řídit jiná osoba. Je faktem, že žalobce nebyl při jízdě ztotožněn ve smyslu předložení průkazu totožnosti. Na druhou stranu již při objednávce byly cestujícím sděleny údaje: křestní jméno, značka a typ vozidla a první tři znaky SPZ; vše odpovídalo údajům žalobce a jeho vozidla, které o tři dny později zaevidoval jako vozidlo taxislužby. Též emailová stvrzenka obsahuje, kromě zachycení trasy a ceny přepravy, křestní jméno řidiče (žalobce). Faktura pak obsahuje jméno, příjmení, adresu sídla, DIČ a IČO žalobce. To, že byla faktura vydaná společností Rasier Operations B.V. a nikoli žalobcem, není rozhodné (fakturovat může i třetí, zprostředkující osoba; ani zaslání faktury nemusí provést žalobce sám), podstatné je, že byla vydána v jeho jménu. Za těchto okolností, kdy lze ze shromážděných, nepřímých důkazů dojít k odůvodněnému závěru, že řidičem (dopravcem) byl žalobce, jsou námitky žalobce, spočívající v prostém popírání skutkového průběhu, nedostatečné pro jeho vyvrácení. K tomu nutno dodat, že předmětného deliktu se nemůže dopustit řidič, nýbrž dopravce, tj. osoba provozující silniční dopravu, potažmo konkrétní vozidlo. Identifikaci vozidla – značku, typ a SPZ (v objednávce částečnou a v předmětném zápisu úplnou) a jeho provozování přitom žalobce nijak nespороval.
34. K námitce žalobce, která je opožděná, neboť žalobní body lze doplňovat pouze ve lhůtě k podání žaloby (§ 71 a § 72 s. ř. s.), že žalovaný nezohlednil změnu horní sazby pokuty za předmětný delikt v průběhu správního řízení, soud pouze poznamenává, že k této změně došlo až po vydání napadeného rozhodnutí a po jeho právní moci; pozdější změnou výše horní sazby pokuty se soud zabývá níže.
35. Obecně, co se týče přiměřenosti výše sankce, soud nejprve konstatuje, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42). Smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) pak není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23).
36. Soud se dále nad rámec žalobcem vznesených žalobních bodů z úřední povinnosti zabýval tím, zda po právní moci napadeného rozhodnutí nedošlo k takové změně zákona o silniční dopravě, kdy by právní úprava, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl správní delikt spáchán, byla pro pachatele příznivější (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46). Zákon o silniční dopravě ve znění změn

provedených zákonem č. 304/2017 Sb., s účinností od 4. 10. 2017, stanoví v § 35 odst. 6 (nyní odst. 7, viz níže k recentní novele) za žalobcův delikt nižší horní hranici pokuty 350 000 Kč namísto původních 500 000 Kč. Tuto právní úpravu je třeba považovat pro žalobce za příznivější. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2019, č. j. 6 As 101/2019-28, ovšem nevyločil, aby soud na základě vlastní odůvodněné úvahy dospěl k závěru, že by pokuta byla správními orgány i přes pozdější změnu relevantní právní úpravy hajitelná co do své výše, a to i za pozdější právní úpravou zmírněných podmínek. Nejvyšší správní soud pak dále v rozsudku ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 As 122/2017-28, zdůraznil, že ukládání sankcí je záležitostí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36), přičemž vyložil, že zákonná sazba je sice jedním z kritérií, k nimž je nutno při ukládání sankcí přihlížet, neboť odráží typovou závažnost sankcionovaného jednání, nejde však o měřítko jediné. Poté poukázal na to, že správní orgán ve svém rozhodnutí jinak podrobně a srozumitelně popsal všechny okolnosti, jež při výpočtu sankce považoval za relevantní a ze správního uvážení o výši pokuty přitom nijak nevybočil. Za těchto okolností akceptoval výši pokutu jako zákonnou, přestože „představuje vyšší podíl zákonné horní hranice pozdější (příznivější) právní úpravy“.

37. Uložená pokuta činila 10 % horní sazby sankce, nyní činí 14,28 % horní sazby sankce. Soud se nedomnívá, že by snížení horní hranice sankce bylo výrazné, když v případě obou přepočtů byla pokuta uložena v dolní pětině rozsahu možné sankce a rozdíl v poměrech činil cca 4 %. Nezbytnost aplikace pozdější příznivější právní úpravy v rámci soudního řízení správního by přicházela v úvahu pouze tehdy, když by trestnost deliktu zcela zanikla, nebo by uložená sankce překračovala novou horní sazbu sankce (v těchto případech vždy), nebo se jí blížila, popřípadě kdyby zde byla zásadní disproporce přepočtených poměrů k horním sazbám (v těchto případech s přihlédnutím k dalším okolnostem). Soud proto uzavírá, že předmětné (do své výše zanedbatelné) navýšení poměru pokuty k horní sazbě nepředstavuje zásah do veřejných subjektivních práv žalobce, nepůsobí tedy ani nezákonnost rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.) ani není na místě moderace výše pokuty (§ 78 odst. 2 s. ř. s.).
38. Konečně soud upozorňuje, že ke dni 1. 7. 2020 nabyl účinnosti zákon č. 115/2020 Sb. novelizující zákon o silniční dopravě. Tato novela do jisté míry liberalizuje provozování taxislužby, čímž odráží existenci služeb typu Uber. Dopravce však má i nadále povinnost provozovat dopravu pouze vozidlem, které je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby [§ 21 odst. 1 písm. a) zákona o silniční dopravě v účinném znění], porušení této povinnosti je přestupkem dle § 35 odst. 2 písm. u) zákona o silniční dopravě v účinném znění (nadále s horní sazbou 350 000 Kč). Tato novela proto nemá dopad na projednávanou věc.

Závěr

39. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. července 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu